

החלטה שתיזכר לדורות: למה חיסול חמינאי הוא רק תחילת הסיפור

written by פרופ' קובי מיכאל | 01.03.2026

חיסולו של חמינאי, המנהיג העליון של איראן בכמעט ארבעת העשורים האחרונים, הוא סוג של אירוע היסטורי טקטוני.

היעלמותו של המנהיג העליון, לצד בכירים ממשמרות המהפכה, מהמסד הצבאי, המודיעיני והפוליטי, מייצרת חלל, אותו יתקשה המשטר למלא, למרות הכרזות מוקדמות לגבי היערכותו לתרחיש כזה ומינוי שורה של מחליפים לבעלי התפקידים הבכירים, במטרה להבטיח את הרציפות התפקודית של המשטר ואת שרידותו.

אלא שלמרות הכנות מוקדמות שכנראה נעשו, נראה שהמנהיג העליון לא הצליח להשלים את המשימה ואת ההיערכות לגביו. גם אם איבד ממעמדו ומהשפעתו בעקבות מבצע "עם כלביא" ביוני 2025, הוא נותר מקור הסמכות הבולט והמשמעותי של המשטר וסמלו המובהק.

חיסולו של חמינאי לצד חיסולם של בכירים אחרים משמעותיים על ידי ישראל במתקפת מנע, שהצליחה להפגיע את האיראנים למרות היערכות מוקדמת שלהם, הוא לא פחות מרעידת אדמה ברמה האזורית, וייתכן שאף מעבר לה.

יותר מהוכחת עומק שיתוף הפעולה שבין ארה"ב וישראל ויכולת ישראלית וביסוס מעמדה כמעצמה אזורית מובילה ומשמעותית, מדובר בהשפלה מביכה למשטר האיראני ואינדיקציה לחולשתו ולפגיעותו. יש בכך כדי להקרין על המרחב כולו, בדגש לגבי שלוחיה של איראן, שהוחלשו גם הם על ידי ישראל במהלך שנתיים וארבעה חודשים של מלחמה.

תגובותיה של איראן בהתקפות בלתי מרוסנות שהובילו לפגיעה בתשתיות לאומיות ואזרחיות, דוחקות במדינות כמו ערב הסעודית ואיחוד האמירויות להצטרף למאמץ המלחמתי המוביל על ידי ארה"ב וישראל, למרות ולאחר שיחד עם מדינות נוספות כמו טורקיה וקטאר ניסו, עד פרוץ המלחמה, לשכנע את הנשיא טראמפ שלא לממש מהלך צבאי נגד איראן.

במידה וערב הסעודית ואיחוד האמירויות אכן יצטרפו למהלך הצבאי נגד איראן, מדובר בשינוי משמעותי במבנה הכוח האזורי. הצטרפותן של השתיים למתקפה נגד איראן, מעמידה אותן באחת במחנה מובחן ומוגדר, המוביל על ידי ארה"ב וישראל, המבקש למנוף את תוצאות המלחמה באיראן לשינוי משטרי ולעיצוב ארכיטקטורה אזורית חדשה, שגם תעמיד באור שונה לחלוטין את המתרחש ברצועת עזה ובלבנון.

המתקפה נגד המשטר האיראני על שלוחותיו הצבאיות והאזרחיות, מייצרת דינמיקה המאפשרת

את מה שנתפס עד לא מכבר כבלתי אפשרי, שינוי משטר באיראן.

ארה"ב וישראל מניחות בפני העם באיראן את התנאים והתשתית למינוף הדינמיקה, שנוצרה כתוצאה מהפגיעה הקשה במשטר, ביכולותיו ובסמליו, הכמעט מיתיים, בדגש לגבי המנהיג העליון, למהפכה שאחריתה שינוי המשטר והחלפתו במשטר שישים את יהבו על שיקום איראן והחזרתה למשפחת העמים.

איראן כזו גם תהפוך בהכרח לחלק מהארכיטקטורה האזורית החדשה ועם תחילתו של תהליך השיקום והבנייה מחדש, תוכל גם להרים תרומה של ממש בזכות גודלה, ההון האנושי ועושר משאביה.

יש לקוות שהחברה האיראנית תדע להעמיד מתוכה הנהגה ולארגן את המהלך הנדרש למיטוט סופי של המשטר והחלפתו. החברה האיראנית תזדקק לכוחות מנוסים, שיוכלו להיכנס בנעלי השלטון היוצא ולנהל מדינה מורכבת כדוגמת איראן ואת הובלתה ביד בוטחת ואחראית בנתיב השיקום והשינוי.

התשתית של הכוחות המנוסים האלו צריכה להגיע מהמסד הקיים, וסביר שפוטנציאל כזה מצוי בקרב בכירים ומנוסים בצבא האיראני, שיבחרו לערוק ולהצטרף לעם האיראני, המבקש לחולל את השינוי ההיסטורי. ככל שיצליחו ארה"ב וישראל להעמיק את הפגיעה במשטר הקיים, בנכסיו וביכולתו וככל שיצליח העם האיראני לכונן הנהגה אזרחית שתצליח לארגן את המהפכה, כך גדל הסיכוי לעריקה בהיקפים משמעותיים יותר.

האזור כולו עומד בפני אירוע היסטורי כמעט חד-פעמי בהיקפו, בעוצמתו ובמשמעותו. נשיא ארה"ב בחר לפעול צבאית נגד איראן למרות התנגדויות מבית ובכלל זה במעגל היועצים והנאמנים הקרוב ביותר שלו. החלטתו היא החלטה היסטורית קאנונית ומכוננת, שתיזכר לדורות במידה ובסופו של יום גם תוביל לשינוי משטרי באיראן, שיוביל בתורו לשינוי יסודי באזור כולו לצד השלכות על הסדר העולמי כולו.

ישראל ונושאת המטוסים של ארה"ב

שיתוף הפעולה בין ארה"ב וישראל גם הוא תקדימי והיסטורי ומשמעותיותו האסטרטגיות עצומות. הקירבה בין המנהיגים ויחסיהם המיוחדים לצד היחסים המיוחדים והאינטימיים בין הממסדים הביטחוניים של שתי המדינות, איפשרו את המהלך ההיסטורי, שמהותו היא ברית אסטרטגית עוצמתית המקרינה את עוצמת ישראל במרחב כולו ואף מעבר לו. ישראל הוכיחה שוב שהיא נושאת המטוסים הגדולה והאפקטיבית ביותר של ארה"ב במרחב.

ארה"ב ביססה בבטון יצוק את מעמדה כמעצמה העולמית המובילה והיחידה שמסוגלת וגם נכונה להוביל מהלכים מעצבים ומשני מציאות.

מאמציה של ישראל בהובלת ראש הממשלה נתניהו לשכנע את ארה"ב לבחור בנתיב האסטרטגי

הזה, שמהותו ותכליתו הן שינוי המשטר באיראן כאפשרות היחידה לאיון האיום האיראני על רכיביו השונים (גרעין צבאי, טילים בליסטים ושלוחים במרחב לצד תמיכה בטרור עולמי ואף עידודו ולעיתים גם הובלתו), נשאו פרי וראויים להערכה עצומה.

חיסולו של המנהיג העליון של איראן הוא מהלך חריג בחריפותו והבחירה לבצעו מסמלת את הנחישות של נשיא ארה"ב לעשות היסטוריה ולא רק להיות חלק ממנה.

פורסם בישראל היום, בתאריך 1 במרץ, 2026.